

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
ABSTRACT	จ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ความหมายของการบริหารศึกษา	10
บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของบริหารสถานศึกษา	12
การบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	14
การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	17
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่สกลนครเขต 3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชน	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
งานวิจัยในประเทศ	30
งานวิจัยต่างประเทศ	42
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	47
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47

หัวข้อ	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	47
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48
ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามเครื่องมือในการวิจัย	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
การวิเคราะห์ข้อมูล	50
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	51
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม	53
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน ความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามสถานภาพ ทั้งโดยรวมและรายด้าน	54
ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาครูที่ ปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน และคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	118
ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาครูที่ ปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน และคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	131
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	135
วัตถุประสงค์การวิจัย	135
สมมติฐานการวิจัย	135
วิธีดำเนินการวิจัย	136
สรุปผลการวิจัย	137
อภิปรายผล	147

หัวข้อ	หน้า
ข้อเสนอแนะ	150
บรรณานุกรม	151
ภาคผนวก แบบสอบถามเพื่อการศึกษาวิจัย และหนังสือขออนุญาตเข้าเก็บ รวบรวมข้อมูลการวิจัย และทำวิทยานิพนธ์	155
ประวัติผู้วิจัย	165

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	48
2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน	53
3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกสกลนคร เขต 3 ตามสถานภาพ ทั้งโดยรวมและรายด้าน	54
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกสกลนคร เขต 3 ตามสถานภาพ ทั้งโดยรวมและรายข้อ ด้านการส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย	58
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกสกลนคร เขต 3 ตามสถานภาพ โดยรวมและรายข้อ ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	63
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกสกลนคร เขต 3 ตามสถานภาพ โดยรวมและรายข้อ ด้านงานการส่งเสริมงานกิจการนักเรียน	69
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกสกลนคร เขต 3 ตามสถานภาพ โดยรวมและรายข้อ ด้านการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา	74

8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ตามสถานภาพ โดยรวมและรายข้อ ด้านการ ส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา	79
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ตามสถานภาพ โดยรวมและรายข้อ ด้านงาน ประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น	85
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ตามขนาดของโรงเรียนทั้งโดยรวมและรายด้าน	91
11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายข้อ ด้านการส่งเสริมและการประสานงานการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตาม อัธยาศัย	93
12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายข้อ ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	97
13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายข้อ ด้านงานส่งเสริมงานกิจการนักเรียน	101

14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายชื่อ ด้าน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา	105
15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายชื่อ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา	108
16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายชื่อ ด้าน งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น	113
17	ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ ปฏิบัติงานการสอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวม	118
18	ผลการเปรียบเทียบรายคู่ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ตามสถานภาพ	119
19	ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ ปฏิบัติงานการสอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมและ ประสานงานการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย	119

- 20 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่
ปฏิบัติงานการสอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการส่งเสริมและ
ประสานงานการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย 120
- 21 ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่
ปฏิบัติงานการสอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการระดม
ทรัพยากรเพื่อการศึกษา 121
- 22 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่
ปฏิบัติงานการสอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการระดม
ทรัพยากรเพื่อการศึกษา 122
- 23 ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่
ปฏิบัติงานการสอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านงานส่งเสริมงาน
กิจการนักเรียน 122
- 24 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่
ปฏิบัติงานการสอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านงานส่งเสริมงาน
กิจการนักเรียน 123

ตารางที่

หน้า

- 25 ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา ครูที่
ปฏิบัติงานการสอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการ
ประชาสัมพันธ์งานการศึกษา 124
- 26 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่
ปฏิบัติงานการสอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการ
ประชาสัมพันธ์งานการศึกษา 125
- 27 ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา ครูที่
ปฏิบัติงานการสอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการส่งเสริม
สนับสนุนและประสานงานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และ
สถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา 126
- 28 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่
ปฏิบัติงานการสอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้าน ด้านการส่งเสริม
สนับสนุนและประสานงานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และ
สถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา 127

- 29 ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษากับงานผลการ
เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้านความสัมพันธ์
ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปฏิบัติงาน
การสอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านงานประสานราชการกับเขต
พื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น 127
- 30 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่
ปฏิบัติงานการสอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้าน ด้านงานประสาน
ราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น 128
- 31 ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน 129
- 32 ประมวลข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ
ชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 3 32